

MIJN WERELD OP Z'N KOP

Kinder- en jongerenwerk
Micha Zondag
18 oktober 2015

Micha Nederland →

Mijn wereld op z'n kop

In het koninkrijk van God gaat alles anders. Meestal tegengesteld aan wat wij denken. *“De eersten zijn de laatsten, wie nakomt gaat voorop, zij moeten zich niet haasten, die leven van de hoop.”* Grote mensen hebben veel moeite met die omkering. Kinderen veel minder, die lopen dus al voorop. Waar gaat het in dit thema om? Om geweld, uitsluiting, onrecht. In het groot en in het klein. God is daar niet onduidelijk over, dat hoort niet bij het volgen van Jezus. Maar hoe doe je het goed? Het begint met herkennen en ervaren. Daar zijn de opdrachten voor bedoeld.

Omdat het onrecht, het heersen en uitsluiten zoveel gezichten heeft, zijn de activiteiten ook divers. Bij elke activiteit staat het doel vermeld, zodat de leiding kan zien of het past binnen het thema zoals het in de kerk ter plaatse wordt vorm gegeven. U vindt voor elke groep van de basisschool een eigen verwerking. Kijk ook bij de andere niveaus, het kan zijn dat met een kleine aanpassing die activiteit beter aansluit bij wat er tijdens de Micha Zondag bij u in de kerk aan de orde is.

A. KINDEREN ONDERBOUW

1. Boos en blij

Doel De kinderen ervaren door het spelen met emoties welke invloed ze hebben op hun mening en gevoel. Dat helpt bij het beheersen ervan.

Opdracht Laat alle kinderen boos kijken en zeuren. Doe het als leiding voor en laat de kinderen het aan elkaar laten zien. Wie kijkt het meest boos en wie zeurt het hardst? Breng de groep weer tot rust. Deden ze iemand na? Wat voel je van binnen als je boos kijkt en zeurt? Het is wel leuk (als spelletje), maar ook vervelend van binnen. Doe nu een wedstrijdje blij kijken en glimlachen. Wie doet dat het best? Hoe voelt dat dan?

Voor de leiding Breng deze opdracht in verband met hoe we elkaar behandelen. Boos kijken en zeuren doe je als je ruzie hebt of iemand pest. Blij kijken en vrolijk doen doe je met vrienden.

2. Mee- of tegenwerken

Doel Kinderen leren de invloed van de groep op hun handelen en presteren ontdekken en daarop reflecteren.

Nodig Eventueel blokken, een koord, o.i.d.

Opdracht Een fysieke opdracht die voor kleuters pittig maar haalbaar is. Over een smalle recht lijn lopen, blokken stapelen, zoiets. Kies kinderen die stevig in hun schoenen staan. Laat hen de oefening drie keer doen. De groep moet 'boe' roepen (lichte afkeuring, goed in de hand houden!), daarna stil zijn en daarna aanmoedigen. Vraag het kind nadien wat het beste ging. Herhaal het met verschillende kinderen (als ze willen). *Tip: doe het zelf een keer voor, inclusief de invloed van de groep.*

Voor de leiding Let goed op dat een kind er niet 'aan onderdoor gaat'. Eindig altijd positief. een goed nagesprek is een must.

3. Majesteit!

Doel Kinderen leren de voor- en nadelen van een bevoorrechte positie en de daarbij behorende gevoelens.

Nodig Een versierde papieren kroon.

Opdracht Maak van papier een kroon, versier hem zo mooi mogelijk. Om beurten zijn de kinderen koning of koningin. Dan moeten de anderen hem/haar eren: buigen, juichen, klappen, de weg vrij maken. Het kind doet 'uit de hoogte'. Vraag eens hoe het voelt, koning(in) zijn? En eer bewijzen, hoe voelt dat?

Voor de leiding Probeer kinderen de schaduwkanten van macht te laten onderzoeken.

4. Eén is teveel, twee is teveel

Doel Kinderen leren hoe het is om 'overbodig' of 'ongewenst' te zijn.

Opdracht Voor groep 1 'Twee is teveel', voor groep 2 'Drie is teveel'. Laat de kinderen elkaar 'verdrijven'. Jezus was ook 'teveel'.
Laat de kinderen een kring vormen. Eén is de tikker, de anderen zijn veilig als ze achter een ander aansluiten. De voorste van de rij kan dan getikt worden.

Voor de leiding Bij tikspelletjes is er altijd kans dat er een kind hem altijd is, dat vraagt bijsturing. Ook hier een nagesprek over 'overbodig' zijn.

5. Goede 'baas' – slechte 'baas'

Doel Kinderen leren dat macht en verantwoordelijkheid met elkaar te maken hebben.

Nodig Grote vellen papier, tekenspullen, plaatjes, scharen, lijm.

Opdracht Stel, jij bent de baas. Thuis, op school, in de kerk, in het dorp of de stad. Wanneer ben je dan een goede baas? Bedenk goede dingen met elkaar. Hoe kunnen we dat maken? Tekeningen, misschien al woordjes stempelen, plaatjes uitknippen. Van een groot vel papier (of 2) maakt de leiding een koker waarop de tekeningen, plaatjes en woordjes zijn geplakt. Daarboven een witte kroon. Maak ook een koker van een slechte baas, met daarboven een zwarte kroon. Zet ze naast elkaar op de viertafel. Koppel de 'bazen' aan 'rood, stop, hou op' en 'groen, moet je doen' of vergelijkbare afspraken over regels op de nevendienst.

Voor de leiding Probeer kinderen de schaduwkanten van macht te laten onderzoeken.

6. Breekbaar

Doel Kinderen leren omgaan met incidenten, ongewenst gedrag en verantwoordelijkheden.

Nodig Kop en schotel uit de kringloop, inpakpapier, sticker BREEKBAAR.

Opdracht De leiding heeft bij de kringloop een 'chique' kop en schotel o.i.d. gekocht. Ingepakt in een doosje. 'BREEKBAAR' erop. Aan de kinderen uitgelegd dat in zo'n pakje iets kostbaars zit. De leiding 'struikelt' en valt bovenop het pakje. 'Kraak'. Pakje openmaken en de inhoud bekijken. Gesprek over kostbaar en voorzichtig doen. Verhalen van kinderen. 'Kostbaarheden' in de groep of van thuis met voorzichtigheid behandelen. Waarom is het kostbaar, breekbaar, van waarde? Wat doet het met je als het dan toch stuk gaat?

Toneelstukjes

Kind A maakt iets stuk. Kind B reageert erop.

- a. Eerst gebeurt het per ongeluk, hoe moet kind B reageren?
De groep mag het zeggen.
- b. Nu gebeurt het expres, hoe moet kind B reageren?
De groep mag het zeggen.

Voor de leiding Wellicht iets te hoog gegrepen voor de onderbouw, ook geschikt voor de middenbouw.

Gebed

Vader in de hemel,

We zeggen dat u groot bent en machtig.
We zeggen dat u alles kan, alles.
Als wij het niet kunnen dan kunt u het wel!
Toch?

Soms gebeurt er iets verdrietigs,
soms zijn mensen boos op elkaar,
soms moet iemand huilen.
En is er niemand die helpt,
wilt u dan helpen?

O wacht, u wilt graag dat wij dan helpen,
maar wij zijn klein.
Wij zijn kinderen,
en toch wilt u het.

U wilt dat wij het goed doen.
Als we dat doen, dan helpt u ons mee.
Soms duurt het even,
maar dan maakt u het toch anders.

Dank u wel
Amen

B. KINDEREN MIDDENBOUW

1. Ja!

Doel Kinderen ervaren hoe het voelt om geaccepteerd te worden en om iemand te accepteren.

Opdracht Een kind zit op de grond met de rug naar de anderen toe. Een voor een mogen de anderen naar hem/haar toelopen en zo mooi en vriendelijk mogelijk 'Ja' zeggen. Het kind mag besluiten wanneer hij/zij zich omdraait op dit 'Ja'. Nabespreken wat de doorslag geeft. Het kan met meer kinderen.

Voor de leiding Het kan geen kwaad het met twee mensen van de leiding eens voor te doen.

2. Ongelukkig

Doel Kinderen leren door vanuit de dader te denken hoe het is om ongelukkig te zijn.

Nodig Papier, tekenspullen.

Opdracht Kruip in de huid van een schurk en bedenk iets wat mensen ongelukkig zou maken. Waar kom je bij uit? Kun je er een strip van maken? Bedenk nu iets wat mensen juist gelukkig maakt.

Voor de leiding Maak duidelijk dat het een rol is. Kinderen moeten dit in alle vrijwilligheid doen of laten.

3. Een eerlijk gesprek

Doel Kinderen ontdekken de strekking van hun oordelen. En hoe ze daar mee om moeten gaan.

Opdracht Sommige mensen vind je maar rare vogels. Wanneer is iemand raar? Mag zo iemand er toch bij horen? Wat moet er dan gebeuren? Maak een portret van zo'n rare vogel. Houdt God van rare vogels? Of alleen van gewone mensen?

Voor de leiding Tussenstap: laat kinderen vertellen over eigen ervaringen met mensen of situaties die ze raar vonden.

4. Rollenspel / Toneel

Doel Kinderen leren hoe door oneerlijkheid en onoprechtheid schade ontstaat in de relaties. Door een kind belachelijk te maken wordt het klein gemaakt.

Nodig Papier en pen. Er zijn steeds drie opdrachtkaartjes (voor elke rol één), waarbij de januskop de teksten van alle drie kent. De groep bekijkt het en geeft commentaar. Heb jij het wel eens meegemaakt? Kinderen schrijven zelf scènes en spelen die uit.

Opdracht Steeds 3 spelers, waarvan 1 de januskop.

Voorbeeld 1

Manon   Wat vind je van mijn t-shirt?
Kitty   Leuk! Waar heb je het gekocht?
Manon   Bracht mijn moeder mee uit Parijs!
Kitty   Gaaf!
(Manon af)
Laura   Was dat Manon in in dat stomme t-shirt?

Kitty Ja, stom he? Komt uit Parijs.
Laura Parijs? Echt niet!
Kitty Wie loopt er nu zo bij? Zo 2010!

Voorbeeld 2

Bas He Niels, ga je mee spelen?
Niels Tof! Ik kom zo!
Carlo He Niels, ga je mee spelen? Eten we daarna pannenkoeken!
Niels Tof ik ga meteen met je mee!
Bas Maar...
Niels Sorry, doe!

Voor de leiding Leg uit wat een Januskop is.

5. Eerlijk?

Doel Door de ervaring van oneerlijk verdelen van iets lekkers leren kinderen onrecht aan den lijve ervaren en zoeken naar oplossingen en de consequenties ervan.

Nodig 1 of twee cakes, papieren bordjes (net zoveel as er kinderen zijn), een mes

Oprichting Snij een plak van de cake en leg dat op het bordje. Geef het aan het eerste kind en laat dat het delen met het kind ernaast door het te halveren met het mes. Het volgende kind deelt het weer met het volgende kind, steeds door het te halveren met het mes. Laat het delen doorgaan tot het niet meer kan. Niemand mag van de cake eten. Bespreek het resultaat tot nu toe. Laat de kinderen oplossingen aandragen. Confronteer hen met de gevolgen: dat kost meer cake.

Voor de leiding Je bepaalt zelf hoe 'nijpend' je het probleem maakt.

6. Gebed

Vader in de hemel,

Toch gek dat u niet koos voor groot en sterk,
maar dat u koos voor een mens,
die alles anders moest maken.
Eerst leek het Jezus niet te lukken,
maar kijk nou eens: de wereld is toch anders.
Miljoenen die bij hem willen horen
die willen doen wat hij voordeed.

We bidden u voor de zwakken,
voor de mensen die lijden,

voor de mensen in de gevangenis,
op de vlucht,
voor mensen die honger hebben of dorst,
voor mensen die gedwongen worden,
tot iets wat ze niet willen.

Het doet pijn als we het horen,
u weet het dan al lang.
Wilt u het veranderen? Net als Jezus toen?
U wilt dat wij het veranderen.
Dat willen wij ook wel.
Helpt u ons daar dan bij,
want alleen dan kan het lukken.
Dan pas wordt de wereld zoals u hem bedacht heeft.

Amen

C. KINDEREN BOVENBOUW

1. Straf of beloning

Doel Kinderen leren dat je op een andere manier het goede kan bevorderen.

Opdracht Als je iets verkeerd doet word je 'gestraft'. Draai het eens om: als je iets goed doet, word je beloond. Bedenk een aantal 'goede' acties (je houden aan de regels, iets goeds doen voor een ander, etc.) en bedenk daarbij passende beloningen. Probeer er een paar uit in de groep. Voorbeeld: Ans gooi een prop papier in de papierbak, er volgt applaus! John houdt de deur voor iemand open, een paar kinderen geven hem schouderklopjes. Maak het ook wat moeilijker, met bijpassende beloningen (zelf gemaakte medailles, oorkondes, een erelijst, enz.)

Voor de leiding Breng deze opdracht nadrukkelijk in verband met de Bijbelgedeelten. Liever nog; laat de kinderen dat doen.

2. Eerlijke afspraken: als jij dit voor mij doet, dan doe ik dat voor jou

Doel Kinderen leren afhankelijk van elkaar te zijn en ontdekken dat daar goede kanten aan zitten.

Opdracht Afgesproken? Bedenk in tweetallen afspraken waarbij je elkaar een dienst bewijst. Doe het eerst met gemakkelijke dingen (elkaars potlood slijpen, iets aangeven bijvoorbeeld). Bedenk dan dingen die echt meer moeite kosten. Worden er eerlijke afspraken gemaakt?

Voor de leiding Dit hoeft natuurlijk niet alleen op Micha Zondag...

3. Ruzie

Doel Kinderen verdiepen zich in conflicten en de waarde ervan.

Opdracht Bedenk in groepjes over welke dingen je zoal ruzie maakt met elkaar. Bedenk dan iets waarover het de moeite is om ruzie te maken. Wat is nou belangrijk genoeg?

Voor de leiding Conflicten zijn helaas onvermijdelijk en soms zelfs noodzakelijk. Hoe denken kinderen daar over?

4. Er bij horen

Doel Kinderen leren dat een ander de maat nemen de opmaat is voor uitsluiting of erger.

Opdracht We verdelen mensen voortdurend in groepjes. Wanneer hoor je er bij, wanneer niet? Soms is het nodig, vaak niet. Noem eens voorbeelden van groepjes en vertel waarom je er bij hoort of niet. Bedenk twee nieuw groepen: een toffe en een vervelende.

Voor de leiding Zorg dat het een beetje luchtig blijft.

5. Dwars

Doel Kinderen leren van inspirerende voorbeelden.

Opdracht Schrijf een kort verhaal over iemand die tegen anderen in durfde te gaan, omdat hij geloofde dat wat hij deed goed was. Je mag ook een portret van zo iemand maken. Laat dan goed zien, waarom het zo iemand is. Ken je voorbeelden in je omgeving? Of uit de geschiedenis? (Martin Luther King, Gandhi).

6. Vluchtelingen

Doel Kinderen ontwikkelen begrip voor anderen/vreemden.

Opdracht Niet iedere vluchteling kan terug naar zijn of haar geboorteland: ze lopen er gevaar of er is niets meer over van hun bezit of bestaansmogelijkheid. Wat zouden wij kunnen doen voor deze mensen?
Wat doet Vluchtelingenwerk Nederland bijvoorbeeld voor deze mensen? Of World Vision of Dorcas voor mensen verder weg?

Voor de leiding Voorzie jezelf eerst van documentatie.

7. Gebed

Vader in de hemel,

Soms zijn we in de war.
U was toch groot en machtig en vol liefde?
Nou dan! Dan moet U er iets aan doen!
Aan al die mensen die lijden,
die verdriet hebben, die niets hebben,
die niets mogen, die arm zijn, die geen macht hebben.
U moet er iets aan doen.

U zegt dat wij iets moeten doen.
Maar wat kunnen wij nou?
Kunnen wij de misdadigers de baas?
Kunnen wij iets doen tegen moordenaars,
tegen schurken, tegen boze soldaten?
Ze maken ons zelfs bang!

U zegt: Wees niet bang, geloof me nou maar.
We willen u geloven, we willen graag dat het stopt.
Zegt u ons wat we doen moeten
om te zorgen dat het goed komt,
dat mensen vrij worden, en blij.
Dat mensen weer gelukkig zijn.
We willen wel wat doen, als is het iets kleins.
Wijs ons de weg.

Amen

8. Bijbelse vertelling

Welkom aan tafel!

- 'Jij mag het zeggen!'
- 'Ik ben daar gek, nee, doe jij het maar.'
- 'OK, maar jij gaat mee naar binnen.'

De twee bedienden gaan de kamer van hun heer binnen, aarzelend. De ene loopt vooruit, de andere glipt alsnog weg.

- 'Heer, nog even over het feestmaal, ik stel u voor om het uit te stellen.'
- 'Hoezo? Is de kok ziek? Gisteren blaakte hij nog van gezondheid.'
- 'Nee, dat is het niet. In de keuken verloopt alles naar wens. Het heeft meer met de gasten te maken.'
- 'Vertel.'
- 'Nou, Uw zakenvriend meneer Pietersen laat weten dat hij net een belangrijke aankoop heeft gedaan, en dat hij dringend het perceel grond moet gaan bezichtigen.'
- 'Wat? Kan dat niet een dagje wachten? Die grond loopt heus niet weg. Wat een smoes! Nou ja, hem kunnen we wel missen.'
- 'Zo u wilt. Maar mevrouw Jansen kocht een nieuwe veestapel en ze kon niet wachten om daar naar te gaan kijken, dus ook zij zegt af.'
- 'Het moet niet gekker worden!'
- 'En uw kennis meneer Dirksen kwam er achter dat hij getrouwd was en daarom niet kan komen.'
- 'Zijn ze nou helemaal gek geworden! Ik ben diep beledigd, diep! Hoor je me?'
- 'Ja heer, u bent diep, diep beledigd.'
- 'Daar kan jij ook niks aan doen. Toch bedankt voor je medeleven.'
- 'En nu, heer? De voorbereidingen stoppen?'
- 'Ben je mal, het wordt een feest als nooit te voren. Haal de limousine uit de garage en ga naar de achterbuurten en de krottenwijken. Nodig Jan en alleman uit, iedereen die je daar tegenkomt.'
- 'Ja maar...'
- 'Ja wat?'
- 'Nee niks, ik ben al weg.'

Na een poos klopt de bediende en komt binnen.

- 'Ik heb gedaan wat u vroeg. Er is nog een klein probleem.'
- 'Mooi zo. Wat is het probleem dan? Wilden ook zij niet?'
- 'Jawel! Graag zelfs. Maar er is nog plaats.'
- 'Wat? Dan moet je er opnieuw op uit. Ga maar zoeken onder de bruggen en in de parken. Kijk in elke kartonnen doos. Daar liggen ze, de daklozen. Neem ze mee, stop ze in bad, kleed ze aan en zet ze aan tafel.'

De bediende knikt, hij krijgt er lol in.

Eindelijk zit de zaal vol, is elk plekje bezet. Er wordt gegeten en gedronken dat het een lieve lust is.

- 'Heer, telefoon voor u, meneer Dirksen.'
- 'O, mag hij nu wel van zijn vrouw? Of is het een beetje saai thuis? Zeg maar dat ik niet weet wie meneer Dirksen is, en mevrouw Jansen en meneer Pietersen ken ik ook niet meer.'

D. Kindermoment in de dienst

Roep de kinderen naar voren om het volgende kort met elkaar door te spreken, in zo'n 3-5 minuten. Voor de 6-12 jarigen moet het begrijpelijk en leuk zijn.

Kernwoorden zijn: machtig en nederig, belangrijk en onbelangrijk, de eersten de de laatsten, dienen in plaats van heersen.

Ondersteboven

De leider van de kinderdienst laat een foto zien van ons koningspaar, maar houdt het op zijn kop. Natuurlijk zien de kinderen dat. Vraag aan de jongsten wat die daar van vinden. Ga ook even op de foto in. Waarom zijn Willem Alexander en Maxima zo belangrijk? Weidt even uit over waar je dat aan kan merken.

Stap dan over naar het andere koninkrijk, dat van God. Hoe zit dat in elkaar? Help ze op weg door een afbeelding van Jezus te laten zien en vraag of hij een kroon droeg. Wellicht komt een kind met de doornenkroon. Honoreer dat! Probeer in het gesprek vragenderwijs duidelijk te krijgen dat Jezus een nederige koning is, die niet heersen wil, maar dienen.

Eindig er mee dat dienaren van dat koninkrijk dat ook willen doen: dienen in plaats van heersen. En hoe kun je dat doen, bijvoorbeeld als je vanmiddag weer met elkaar gaat eten?

VOORAF // DOELEN

Wanneer we aan machtsmisbruik denken kunnen er een tal van beelden en voorbeelden ons netvlies passeren. Voorbeelden van ver weg: structurele armoede, vluchtelingen, oorlogen etc. Maar ook dicht bij zijn er voorbeelden: misbruik in gezinnen, op het werk en op school.

Onze wereld staat momenteel op z'n kop met dagelijkse berichten van ontwrichting, oorlogsdreiging en –geweld en de massale vluchtelingenstromen. Daarom vragen we dit jaar aandacht voor machtsmisbruik met het thema: 'Mijn wereld op z'n kop' - Hoe willen wij als kinderen van God omgaan met macht en machtsmisbruik. In Marcus 10:32- 45 leren we hoe Jezus hier ons in voor gaat.

Doelen voor deze bijeenkomst

- Jongeren ontdekken wat machtsmisbruik is en dat dat op verschillende manieren tot uiting komt.
- Jongeren leren dat de Bijbel spreekt over machtsmisbruik en de mens hierin een opdracht heeft.
- Jongeren worden uitgedaagd om in kleine vormen en eigen keuzes op een rechtvaardige manier te reageren op machtsmisbruik en ontdekken manieren hoe ze zelf een positieve bijdragen kunnen leveren.

Opmerking voor de groepsleider

Kies de onderdelen die passend zijn voor je groep. Je hoeft niet alle onderdelen te gebruiken.

MICHA YOUNG

Dit programma bestaat o.a. uit (bewerkte) onderdelen uit het werkboek van Micha Young. Micha Young is een project van 4 bijeenkomsten en een weekend voor jongeren vanaf 14/15 jaar over goed en recht doen. Ben je geïnteresseerd in dit project, kijk dan op de site www.michayoung.nl of neem contact op met Micha Nederland via info@michanederland.nl

INTRO 1: STILLE WAND DISCUSSIE

Tijd 10 – 15 minuten

Benodigheden Whiteboard/flap-over vellen + stiften.

Beschrijving Via een Stille Wand discussie leiden we het onderwerp macht en machtsmisbruik in. Schrijf een aantal vragen over het thema met grote letters op een whiteboard, flap-over of stuk behang. De jongeren mogen om beurten hun eerste reactie bij de stellingen schrijven. Voorbeelden van vragen over machtsmisbruik zijn bijvoorbeeld: "wat versta jij onder macht?" "hoe komt het dat mensen hun macht misbruiken?" Of: "wij kunnen iets doen tegen machtsmisbruik" Nodig de jongeren uit om op elkaars reacties te reageren, via de vellen of het whiteboard. Deze werkvorm vindt zoveel mogelijk in stilte plaats. Gebruik je liever een soort gelijke werkvorm maar dan niet in stilte? Maak groepjes van 3 en laat de jongeren reageren op post-its die ze bij de stellingen plakken.

INTRO 2 // VIDEO

Tijd 10 minuten

Benodigheden Computer/laptop met internetverbinding, geluidsversterking, flapover, dikke stift.

Beschrijving Bekijk met elkaar het filmpje 'First World Problems'.
<http://bit.ly/1HabsiZ>

Praat met elkaar door over wat je hebt gezien: Wat is je eerste reactie na dit filmpje?

Denk vervolgens met de jongeren na wat armoede (en verschil tussen arm-rijk) en oorlog met macht en machtsmisbruik te maken hebben.

BIJBEL // KRACHTIGE BOODSCHAP // Marcus 10, VERS 32 t/m 45

Tijd 20 minuten

Benodigheden Bijbels, flap-over.

Vooraf Lees als jeugdleiders van tevoren dit Bijbelgedeelte en bedenk wat het voor je zelf betekent. Deel dit met elkaar.

Beschrijving **Onderdeel 1** Lees met elkaar uit de Bijbel, Marcus 10 vers 32 t/m 46. Laat één van de jongeren deze tekst voorlezen (of lees het zelf voor). Tip: lees eens met je jongeren een andere vertaling of uitleg van deze tekst, bijvoorbeeld in het Engels uit The Message. <http://bit.ly/1SJxey9>

Onderdeel 2 Lees nogmaals de verzen 42 t/m 45. Vraag aan de jongeren: Als jij in één zin zou moeten zeggen (vanuit de verzen 42 t/m 45) hoe Jezus wil dat wij omgaan met elkaar en onze naasten hoe zou dit nu in 2015 klinken? Laat de jongeren eerst zelf nadenken over deze vraag. Inventariseer hun antwoorden, vraag door en stimuleer dat ze bij elkaar doorvragen.

Onderdeel 3 Praat met elkaar door de kernverzen 42 t/m 45 en lees met elkaar Micha 6:8. God geeft ons de opdracht om onze ogen niet te sluiten voor wat we zien. Ook als we zien dat anderen, onze naasten ver weg en dicht bij, worden onderdrukt. Denk met elkaar na over wat we zelf voor onze onderdrukte naasten zouden kunnen betekenen? Probeer zelf een aantal voorbeelden uit de voorafgaande week aan te dragen om dit goed te kunnen illustreren.

Hoe gaan we zelf om met macht en met machtsmisbruik van een ander? Welke rol heb jij zelf hierin? Als je jouw gedrag en keuzes legt naast de opdracht die God geeft om elkaars dienaars te zijn, wat zou je dan kunnen veranderen hierin? (denk aan kleine en grote veranderingen).

DENKEN // EENS of ONEENS

Tijd 10 minuten

Benodigheden Een touw of tape waar je een lijn mee kunt trekken.

Vooraf In deze stellingendiscussie vraag je jongeren een standpunt in te nemen. Door daarna in gesprek te gaan over de standpunten verdiepen de jongeren zich in elkaar. Daardoor komen zij tot nieuwe inzichten die hen helpen om hun eigen standpunt te bepalen.

Beschrijving **Onderdeel 1** Kijk met elkaar naar het filmpje 'Geld doet'. Link naar het thema: <http://bit.ly/1ddnxYF> Corruptie is ook een vorm van misbruik en heeft vaak te maken met geld.

Onderdeel 2 Houd een stelling discussie over de onderstaande stellingen en bedenk eventueel zelf nog andere stellingen.

Split de groep in tweeën. Trek een lijn in het midden. Lees de stelling voor en geef aan welke groep vóór de stelling is en welke tegen. Je laat de jongeren dus niet zelf kiezen, maar dwingt ze om ergens voor of tegen te zijn. Laat de groepen kort argumenten verzinnen voor of tegen de stelling. Daarna gaan de groepen met elkaar in discussie. Na een paar minuten mogen de jongeren over de lijn stappen, als zij meer overtuigd zijn van het andere standpunt. Vraag de 'overstappers' naar hun motieven.

Kies een aantal van deze stellingen:

- Geld maakt gelukkig, het geeft me zekerheid.
- Als ik veel geld heb, heb ik ook veel macht.
- Het systeem van arm-rijk is te ingewikkeld om te veranderen.
- Het welzijn van andere landen is niet mijn probleem.
- Kinderarbeid is een vorm van machtsmisbruik.
- Wij dragen bij aan machtsmisbruik door spullen te kopen waar kinderen aan hebben gewerkt.

IN BEELD // WIE MAAKT JOUW KLEREN?

Tijd 10 – 15 minuten

Benodigheden Internetverbinding, computer of laptop, beamer, geluidsversterking.

Vooraf Kijk voor jezelf als jeugdleider ter voorbereiding het volgende filmpje. <http://bit.ly/1IXe0zp>

In deze opdracht ga je kijken waar je kleren vandaan komen en wie daar aan werken. Dit kan voor de jongeren soms confronterend zijn omdat kleding vaak belangrijk voor hen is. Het is heel waarschijnlijk dat de kleding die ze dragen

gemaakt is door mensen die onder slechte arbeidsomstandigheden moeten werken. In deze opdracht ga je met jongeren ontdekken hoe dit een vorm van machtsmisbruik is en hoe je er zelf iets aan kan doen.

Beschrijving

Onderdeel 1 Leg een aantal kleding stukken op tafel en laat de jongeren de herkomstlabels lezen. Laat ze opschrijven waar het kledingstuk gemaakt is.

Onderdeel 2 Laat de jongeren ook in hun eigen kleding opzoek gaan naar de labels en het land van herkomst. Projecteer of print een wereld kaart en laat ze opzoeken en aanwijzen waar hun kleding vandaan komt.

Onderdeel 3 Kijk nu met elkaar het volgende filmpje:

<http://bit.ly/1IXeOzp> en bespreek met elkaar hoe hier sprake is van machtsmisbruik.

Onderdeel 4 Wat kunnen wij zelf doen? Wat zijn de alternatieven? Denk hier met elkaar over na en laat ze zelf met ideeën komen. Of gebruik de volgende stappen:

- Vraag jongeren om hun favoriete winkels/merken op te schrijven.
- Print of laat jongeren online de kledingchecker opzoeken van www.goedewaar.nl of www.rankabrand.nl en laat ze hun favoriete merken en winkels opzoeken.
- Bespreek met elkaar in kleine groepjes elkaars lijsten en wat er over wordt gezegd op de kledingcheckers.
- Bespreek met elkaar: is eerlijke kleding kopen voor jouw een optie?
- Waar ligt voor jouw dan de grens? Hoeveel mag het je kosten?
- Naar welke winkel kijk je nu anders nu je hier meer over weet?

AFRONDEN EN DOORGAAN // MET EIGEN OGEN

Tijd 10 minuten

Benodigheden Telefoon met camera of fototoestel en/of film camera.

Vooraf Met de opdracht maak je jongeren alert op het onrecht en vormen van machtsmisbruik in het dagelijks leven. Zij realiseren zich hoe dichtbij en subtiel onrecht kan zijn. Vooral door bewuster te kijken zie je al veel meer dan op het eerste gezicht. Iets dat normaal lijkt is misschien in het kader van recht en onrecht helemaal niet zo normaal. Geef aan dat onrecht maar ook machtsmisbruik subtiele vormen kan aannemen. Bovendien kun je(zelf) onrecht doen terwijl je de gevolgen er van niet ziet.

Omschrijving De jongeren krijgen als opdracht mee naar huis om (vrijwillig) te doen tot aan de volgende keer dat jullie samenkomen. Daag ze uit om met filmpjes en foto's zichtbaar te maken wat ze zien aan onrecht hen heen. Vormen van machtsmisbruik maar ook onrecht in het algemeen. Bijvoorbeeld op straat, school, werk of

misschien wel in hun eigen vertrouwde omgeving. Hier maken ze een presentatie van die ze de volgende keer kunnen laten zien.

Tip: doe zit zelf voorafgaand aan deze zondag. Zo kan je zelf alvast een voorbeeld laten zien.

BIDDEN // MUZIEK

Tijd 15 minuten

Benodigheden Muziekinstallatie, eventueel beamer en laptop (als je de clip van Michael Jackson kijkt), waxinelichtjes, lucifers, schaal of veilige ondergrond voor kaarsjes.

Omschrijving **Onderdeel 1** Vraag de jongeren wat ze het meest heeft geraakt in deze bijeenkomst en wat ze graag de komende week mee zouden nemen.

Onderdeel 2 Luister met elkaar een lied of kijk een clip die past bij je groep. Laat de jongeren tijdens de muziek gebedspunt(en) opschrijven op een papertje die ze in het midden van de kring of tafel in een mand kunnen doen.

Voorbeelden zijn:

- * God of Justice van Tim Hughes. <http://bit.ly/1RfHE5L>
- * Man in The Mirror van Micheal Jackson. <http://bit.ly/1Svjsz1>
- * Wat gaan we nu doen? – Schrijvers voor Gerechtigheid. <http://bit.ly/1eu28fr>
- * Hemel dichterbij – Schrijvers voor Gerechtigheid. <http://bit.ly/1Ljrdae>

Onderdeel 3 Spreek daarna een gebed tot God uit, met onder ander de gebedspunten uit de mand, waarbij je eventueel enkele jongeren (als ze dat willen) hun eigen gebed laat uitspreken.

Alle links in deze opdrachten zijn ook te vinden op www.michazondag.nl